

To isto knjižico, katera razklada jednostavno računovodstvo z ozirom na zakonite ustanove, je na svitlo dal gori navedeni marljivi pisatelj Česki. Naj ste obé toplo priporočani našemu občinstvu!

* Na „Ocjenu“ zbornika sadašnjih pravnih običaja u južni Slovena, uvrstenu v XXXII. Radu jugoslovenske akademije. Primjedbe V. Bogišića. Tudi ta knjižica, ki je v posebnem iztisku nedavno na svitlo prišla v Spljetu tiskom Antona Zannoni a, je vredna pozornosti Slovencev.

Kratkočasno berilo.

Pred 100 leti — ljubezen pa jezik.

Hrvatski lepoznavski časnik „Vienac“ je prinesel nedavno zaljubljeno pismo, ki ga je pred 100 leti pisala neka Hrvatica „Antonia N—č“ svojemu dragemu „Bolteku“. Izraz srčnih čutil v tem pismu ne kaže drugega kakor to, da so zaljubljena pisma pred 100 leti se prav tako glasila kakor dandanes, tedaj o tej zadevi navedeno pismo nikakor ni zanimivo; al zanimivo je zaradi jezika, ki v govoru proste Hrvatice, ki je svojega „Boltka“ še celó onikala, ves podoben govoru proste Slovenke. Omenjeno pismo se po „Viencu“ tako le glasi: „Boltek Dragi Srdce moje! Ja Njih Lepo Pozdravljam, Oni su meni Radost vu Žalosti, Svetlost vu Temnosti; ako pijem, na Njih mislim, ako jem, na Njih mislim, ja Njih s Srdca Ljubim, na Njih mislim, kada Zorja počne. Ja sam Njih Ljubila i Ljubim Njih, Boltek Dragi Srdce moje; Srdce me boli da Jeden Drugomu nesme. Ja Njih Lepo Prosim, Naj mi odpišeju, kaj goder znaju Ostajem Verna Draga! Antonia N...č“.

Napis pismu je bil: „Dragi Boltek: Srdce moje!“

Naši dopisi.

Iz Rusije 15. avgusta. 7. — Po priložnosti počitnic sem se odpravil na vse konce in kraje naše Evropske Rusije, kakor da bi potoval iz Ljubljane čez Rim, Pariz, Berolin in Dunaj nazaj v Ljubljano. *) Radoveden sem bil, kaj narod tu in tam o današnji vojski misli, a zvedel nisem nikjer nič novega; kakor tukaj mislijo, tako mislijo po vsi Rusiji. Vsak je pripravljen žrtvovati, kolikor more, vsacega junaka je volja vstopiti „v pohod“, če bi bilo treba; na vseh železničnih postajah in v vsakem mestecu „raznoščiki“ prodajajo časopise in „novejšija telegrammi“, v vagonih skoraj ni drugega razgovora, razen „razsuždenji o vojne“. In kako sodijo Rusi o vojski zdaj, ko v Aziji že dva meseca le drug na drugega preži, in v Bulgariji po Plevenski bitvi drug na drugega gleda? „Zmotili smo se iz prvega začetka; za Kavkaz bilo bi treba bilo poslati 60.000 vojakov več, a v Bolgarijo 100.000 več, in tako bi zdaj bili že pred Carigradom; izgubili smo dva meseca.“ Tako sodijo vsi in tudi sama vlada, ki odpravlja zdaj še 180.000 ratnikov na pomoč obema armadama.

Priobčiti Vam imam dva dokumenta velike važnosti za resnicoljube. V včerajšnjih časopisih čitamo sledeči telegram glavnega vojskovodje našega: „V inostranih časopisih mnogo govore o begu naše armade po nesrečni bitvi pri Plevni, kako so se Turki gnali za našimi do Sviščeva, kako se nam ni udalo zajeti Ruščuk in Silistrijo, kako so Turki zmagali pri Ruščuku, Razgradu in na drugih mestih. Vse to je taka previhana laž, kakoršna je bila izmišljena

zmaga Turkov nad nami pri Nikopolji in Beli, katero so sovražni listi širili uni mesec po svetu. Enkrat za vselej prosim puščati iz nemar sistematično laž, katero širijo Turški in turkofilski Evropejski časopisi. Kedar od mene ni nikakoršnih sporočil, je to znamenje, da ni nič novega na bojišči in da je vse v redu. Kedar je nas zadela nesreča, sem sam nemudoma telegrafiral.“

Vodja diplomatične kancelarije glavnega polkovodca, Nelidov, je razposlal našim poročnikom na Dunaj, v Berolin, Pariz, London in Rim sledečo depešo od 27. julija iz Trnova: „Turška vlada razglasa po Evropskih časopisih celo vrsto lažnjivih grozovitosti, katere doprinaša naša armada. Želeča, kakor je videti, s takimi nesramnimi lažmi zmotiti omikani svet in oprati svojo armado od gnjusnih njenih zverinskih zločinov, Turška vlada vendar ni mogla skriti vse resnice. Da ne bomo govorili o mnogih drugih slučajih Turškega zverinstva, že popisanih v časopisih, opominjamo le to, da je naša armada, ko je zajela Šibko, našla celo grudo glav Ruskih vojakov, katerih telesa so blizo ležala razmesarjena. Temu priča je nekoliko inostranih oficirjev, ki spremljajo našo armado, in dopisnikov inostranih časopisov, kateri so sestavili o tem formalni protokol. — Pošiljam Vam, gospod poročnik, prepis dokumenta in Vas prosim s poveljem velikega kneza, glavnega vojskovodje, razglasiti imenovani protokol v časopisih tiste dežele, kjer ste akreditovani.“

„Protokol iz Kazanlika 21. julija 1877.“

Mi inostranci prejemi dovoljenje spremljati Rusko armado kot poročevalci nekaterih glavnih organov Evropskega časopisja, štejemo si v svojo dolžnost, spričati barbarsko postopanje Turške regularne armade pri Šibki. V krvavih bitvah 17. in 18. julija, predno so Turki popolnoma popustili svoje okope, so nekatere pozicije tako brzo šle iz rok v roke, da ne Rusi ne Turki niso mogli pobirati svojih ubitih in ranjenih. Po končani bitvi so bili ranjeni Turki vzdignjeni in so prejeli pomoč od Ruskih zdravnikov; alizmed Ruskih ranjenih, kateri so bili tako nesrečni, da so obležali na onih mestih, katera je nekaj časa pozneje zajela Turška armada, ne eden ni ostal živ. Do 30 nesrečnim so Turki odsekali glave, mnogim roke, noge, ušesa, nos in spolovilne ude; prsi so jim razmesarili z jatagani; odsekane glave pa so Turki odnesli v stan, kjer so jih Rusi našli, ko so jim stan vzeli. Mi smo videli z lastnimi očmi odrezane glave in razmesarjena telesa, katerih krčljivo stisnjene žile in skrčeni členi pričajo, da so jih v strašnih mukah žive rezali. Videli smo eno obrezglavljeno in razmesarjeno teló na lazaretnih nosilih in blizo nosilnic dve obrezglavljeni telesi samitarjev z „rudečim križem“ na levem rokavu. Pridržavamo si strogo samo to poročati, kar smo sami videli, in prepuščamo pričam boja dokazati, kako so Turki prelomili vojni zakon in pravo vojne, ker so vzdignili dve parlamentarni zastavi in zavratno napadli Ruse, ko so nehali streljati. Mi želimo, da bi omikani svet sodil to nasprotje, katero smo mi drugi dan po bitvi našli na kakih sto metrov daljavi: iz ene strani čez 50 ranjenih Turkov, dobivših pomoči od zdravnikov Ruske armade, kakor človekoljubje tirja; a z druge strani cele kupe odrezanih glav — gnjusni trofej barbarstva Turške regularne armade.“

(Podpisani:) S. B. Brakenberi,

podpolkovnik in vojni dopisnik časopisa „Times“. Die de-Lonle, specijalni dopisnik časopisov „Moniteur Universel“ in „Monde Illustré.“

G. de Lamot, dopisnik časopisa „Temps“.

J. L. Tellie, dopisnik časopisa „La Illustracion Española u American a“.

*) Mnogo naših bralcev je že popraševalo: kako da je cenjeni g. dopisnik Ruski omolknil? Radostni smo tedaj sprejeli ovi dopis. Vred.